

متن پرسش

سلام علیکم: حضرت امام (ره) در بیانات مختلف به جایگاه و اهمیت گریه و عزاداری بر سید الشهداء (ع) اشاره کرده اند و در این باره توصیه های موکدی دارند اما در نگاه ایشان دلیل اهمیت مجالس عزا و دلیل ثواب های بسیاری که در روایات، برای اشک بر ابا عبدالله (ع) آمده است بیش از آنکه مانند اغلب علما و عرفا از بعد عرفانی و توحیدی بررسی شود از بعد سیاسی و اجتماعی تحلیل شده است یعنی از نظر ایشان مهمترین اثر و فضیلت مجالس عزا اثر سیاسی آن، یعنی ایجاد هماهنگی در میان ملت و مجتمع کردن مردم و بر انگیختن آنها در برابر ابرقدرت ها است و بدین وسیله اسلام زنده مانده است. حال سوال اینجاست که آیا حضرت امام (ره) این تحلیل را با توجه به شرایط آن روز جامعه بیان فرموده اند و یا اینکه نظر نهایی ایشان هم همین است که مهمترین عامل ثواب های کثیر و مهمترین دلیل توصیه ائمه (ع) بر اشک و عزاداری بر سید الشهداء (ع) و مهمترین اثر این مجالس همین اثر سیاسی آنهاست؟ آیا این نگاه به نگاه برخی روشنفکران که با وجه ظلم ستیزی و انقلابی گری قیام امام حسین (ع) بر سر وجوه دیگر اشک و عزاداری می زنند شباهت پیدا نمی کند؟ اگرچه حضرت امام (ره) بارها این تحلیل را ارائه کرده اند اما از باب نمونه به یک مورد اشاره می شود: - «شما انگیزه این گریه و این اجتماع در مجالس را خیال نکنید که فقط این است که ما گریه کنیم برای سیدالشهدا (ع). نه سیدالشهدا (ع) احتیاج به این گریه ها دارد و نه این گریه ها خودش - فی نفسه - کاری از آن می آید، لکن این مجلسها مردم را همچو مجتمع می کنند و یک وجهه می دهند، سی میلیون، سی و پنج میلیون جمعیت در دو ماه محرم و خصوصاً دهه عاشورا، یک وجهه، طرف یک راه می روند. اینها را در این ماه محرم، خطبا و علما در سرتاسر کشور می توانند بسیج کنند برای یک مسئله. این جنبه سیاسی این مجالس بالاتر از همه جنبه های دیگری که هست. بیخود بعضی از ائمه ما نمی فرمایند که برای من در منابر بخوانند. بیخود نمی گویند ائمه (ع) ما به اینکه هر کس که بگرید، بگریاند یا صورت گریه، گریه کردن به خودش بگیرد اجرش فلان فلان است. مسئله، مسئله گریه نیست. مسئله، مسئله تباکی نیست. مسئله، مسئله سیاسی است که ائمه (ع) ما با همان دید الهی که داشتند، می خواستند که این ملتها را با هم بسیج کنند و یکپارچه کنند از راه های مختلف. اینها را یکپارچه کنند تا آسیب پذیر نباشند.»

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: ابتدا عنایت داشته باشید که حضرت امام می فرمایند: «والله همه‌ی اسلام

سیاست است» زیرا از نظر امام خمینی «رضوان الله تعالی علیه» نور حضرت حق وقتی خود را درست نشان می دهد که جامعهی مسلمین در میدان باشند و به صورت جمعی به حبل الله چنگ زده باشند. با این رویکرد همهی دغدغهی حضرت امام تحقق جامعهی اسلامی است و نه به وجود آوردن افراد مسلمان. و معتقدند روش ائمه «علیهم السلام» نیز همین بوده تا جامعهی اسلامی محقق شود و تنها در بستر چنین جامعهای نه تنها اسلام به عالی ترین شکل ظهور می کند بلکه مسلمانان به آن فعلیتی که باید برسند، می رسند. شاید جزوهی «بررسی نحلهی عرفان نجف» در این مورد کمک کند. موفق باشید